

OBEČNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lháň

Měsíčník

Září 2021

číslo 9

ZASTUPITELSTVO OBCE RADIM NA SVÉM VEŘEJNÉM ZASEDÁNÍ DNE 26. 8. 2021:

- Schválilo smlouvu o dílo s firmou SIVOKA STAVBY s. r. o. na realizaci akce „Tužín – oprava místní komunikace na p.č. 684“ – za cenu 1.499.960,00 Kč bez DPH, DPH ve výši 314.992,00 Kč, celkem tedy 1.814.952 Kč včetně DPH a pověřilo starostku jejím podpisem,
- schválilo prodej nemovitosti st. 26 a p.č. 75 v kú Radim panu J. H. za cenu 2.500.000 Kč. Kupující zaplatí návrh na vklad do katastru nemovitostí. Podmínky prodeje nemovitosti: nemovitost bude sloužit k trvalému nebo rekreačnímu bydlení a nemovitost nebude prodána dalšímu zájemci po dobu min. 10 let,
- schválilo Smlouvu o poskytnutí služeb s Diakonie Broumov, sociální družstvo za cenu 300 Kč měsíčně bez DPH a pověřuje starostku jejím podpisem,
- schválilo umístění jednoho sloupu veřejného osvětlení u garáží za bytovkou č.p. 48.

ZASTUPITELSTVO VZALO NA VĚDOMÍ:

- rozpočtová opatření č. 4 a č. 5
- opravu Valešovny
- pronájmy bytů v Kampeličce od 1. 9. 2021
- podání žádosti na Úřad práce ČR o prodloužení dotace na VPP
- informaci o možnosti opravy hodin na kostele

ZAHRÁDKÁŘI INFORMUJÍ:

- od 25. 9. 2021 začíná moštování ovoce – již tradičně vždy v sobotu od 8 do 12 hod
- výkup padaných jablek letos pravděpodobně nebude uskutečňován – není odbyt

ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

Je tady září a začal nový školní rok. Zpočátku nás ještě chvíli potrápil všudypřítomný „covid“ v podobě tří screeningových testů, které měly ukázat, jak bude vypadat následující období ohledně testování. Dopadlo to nejlépe, jak mohlo, děti chodí do školy a prozatím se testování ruší. Již pravděpodobně nenastanou další plošná opatření při výskytu pozitivních čísel, ale řešit se bude jen na lokální úrovni. Dětem zůstaly pouze roušky ve společných prostorech, ve třídě při výuce ochranu dýchacích cest mít nemusí.

Školní rok jsme zahájili ve středu 1. září slavnostním přivítáním prvňáčků, kterých je letos 6, 2 kluci a 4 holčičky. Celkem nás je ve škole 21- 5 druháků, 4 třetáci, 2 čtvrtáčky a 4 pátáci. Letos je spojená 1. a 2. třída, kde je třídní učitelkou Radka Koláčná a 3., 4. a 5. třída, kde je třídní

učitelkou Kateřina Babíková. Vychovatelkou školní družiny je stejně jako loni Renata Suchá. Družina se nám pro letošní rok proměnila v indiánské kmeny, které můžete zahlédnout, zaslechnout a zažít na vlastní kůži, pokud se budete pohybovat odpoledne v okolí školy. V nejbližší době nás čeká pěší celodenní výlet na Kumburk, který máme naplánovaný na úterý 21. 9. Taktéž ve školce zahájily paní učitelky spolu s asistentkou 1. září nový školní rok. Pedagogická sestava zůstává stejná- paní učitelky Dáša Kociňáková a Terka Klamrtová. Posíleny jsou o asistentku pedagoga a školního asistenta v jedné osobě – o slečnu Hanu Klouzovou.

Na závěr bych vás chtěla všechny srdečně pozvat na již tradiční **Drakiádu**, kterou pořádáme ve spolupráci se Sokolem Radim. Drakiádu máme naplánovanou na středu 29. 9. od 16.00 hodin. Doufám, že nám bude přát počasí a bude příznivý vítr. Ze školy a školky přejeme krásné podzimní dny.

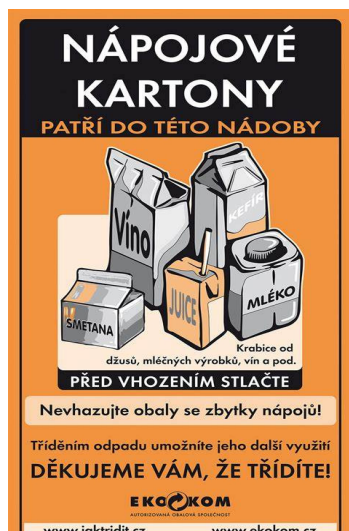
Radka Koláčná

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT ODPAD

(zdroj: jaktridit.cz)

3. díl – Nápojový karton

Nápojový karton známý jako krabice na mléko nebo víno. Vhazují se do kontejnerů různých barev a tvarů, ale vždy označených oranžovou nálepkou – případně do oranžových pytlů. Záleží na tom, jak má obec systém sběru nápojových kartonů nastavený. V obci Radim lze nápojové kartony třídit do kontejneru společně s plasty. Na nápojových kartonech jsou tyto značky:

ANO

Pokud najdete oranžovou nálepku, pak sem patří krabice od džusů, vína, mléka a mléčných výrobků, které je potřeba před vhozením do kontejneru řádně sešlápnout.

NE

Nepatří sem „měkké“ sáčky, například od kávy a různých potravin v prášku. Neodhazujte sem ani nápojové kartony obsahující zbytky nápojů a potravin.

OSLAVENCI V ŘÍJNU

MILENA FOGLOVÁ (60)

ZDEŇKA STŘÍBRNÁ (65)

PRANOSTIKY NA ZÁŘÍ

Bouřka v září – sníh v prosinci.

Divoké husy na odletu – konec i babímu létu.

Když je vlhko i v září, v lesích se houbám daří.

Po hojných deštích v září osení zimní se podaří.

Začátek tohoto měsíce přináší lidem i hovadu zlé páry a mlhy.

Záříjový déšť polím potrava, záříjové spršky pro víno otrava.

Z „Velké knihy českých pranostik“ od Adély Müllerové, vybral M. Říha

HISTORIE OBCE RADIM

Jsme v Radimi a jejím okolí – píše se rok 1650 a my se zabýváme tehdejším stavem veřejné správy. Podle zpovědního seznamu arcibiskupství pražského z roku 1650 velikonoční zpověď a svaté přijímání tehdy na obou kartuziánských panstvích přijalo pouze 37 lidí. Ze Lháně to byli čtyři majitelé selských usedlostí, 11 lidí z přilehlé Dřevěnice (jinak panství kumburské), ale z Radimi jenom zaměstnanci a služebnictvo z panského dvora (mezi 11 zapsanými jsou mj. farář Tomáš, učitel Jan, mlynář Michal). Z ostatních vsí se v něm jméno žádného člověka neobjevuje. Jak poznamenal peckovský farář Jan Oldřich Caplicius, který seznam zpracoval, obyvatelé vsí Radim, Tužín, Studeňany a Soběraz, „ačkoliv patří k valdickému klášteru, jsou stejně kacíři“, a závěrem konstatoval „lepší zprávu podat nemohu“. Po devíti letech byla už situace zásadně odlišná. Podle zpovědního seznamu z roku 1659, zpracovaného Zikmundem Františkem Votavou, farářem v Pecce a Radimi, se o Velikonocích v obou farnostech vyzpovídalo a přijalo svaté přijímání celkem 1.147 lidí. Z radimské filiální farnosti je přitom jmenovitě zaznamenáno 304 osob – 96 z Radimi, 55 ze Studeňan, 55 z Tužína, 54 ze Soběrazi, 32 ze Lháně, 9 ze Dřevěnice a 3 z Dolců (později Dolánek). Za velmi dlouhého panování císaře Leopolda I. (1657–1705) se poněkud ustoupilo od přísnosti prováděné reformy. Důraz byl položen na přípravu dobrých a příkladných kněží, kteří by prosté obyvatelstvo důkladně vzdělávali v katolické víře a vychovávali především svým slovem a příkladem. Důležitou změnu do života církve ve východních Čechách přineslo v roce 1664 zřízení nového biskupství v Hradci Králové, jehož prvním sídelním biskupem se stal Matouš Ferdinand z Bienberku (od roku 1668 pražský arcibiskup). Valdičtí kartuziáni po skončení třicetileté války se pod vedením převora P. Františka Herbsta (1650–1663) pustili do obnovy kláštera a jeho hospodářského zázemí. Začali s opravou poškozeného klášterního areálu a už v roce 1655 se jim podařilo dostavět klášterní chrám Nanebevzetí Panny Marie (jeho interiér definitivně dostavěn roku 1668). Souběžně však museli co nejrychleji napravovat neutěšený stav financí a oživit hospodářství na klášterních statcích, především v těžce postižené Pecce. V následujících letech pak klášter přikoupil další majetky – statky Sobčice (1661), Podhorní Újezd (1665), Ostroměř a Hradištko (1680). V Radimi kartuziáni kolem roku 1660 přestavěli původní tvrz, svoje první sídlo, na klášterní rezidenci ve stylu raného baroka, kterou potom obyvatelé nazývali „zámek“, a dřevěným potrubím sem zavedli vodu z Podhájí. Budova tvrze stávala proti kostelu při severovýchodním nároží poplužního dvora a tvořilo ji jednopatrové podélné stavení, kryté sedlovou střechou. Jeho klenuté přízemní sestávalo z několika velkých prostor, později rozdělených vestavěnými příčkami.

Pro potřeby Zpravodaje zpracoval Václav Nidrlé

Zdroje – Dr. Jan Stříbrný „Radim v proměnách času“ – obecní kronika

SDH RADIM

I v letošním roce se nám podařilo získat neinvestiční dotaci od Královehradeckého kraje na podporu činnosti kolektivu našich mladých hasičů ve výši 22.000,- Kč v rámci programu „Podpora Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v Královehradeckém kraji“. Dotace bude využita na dopravu, finanční zajištění soustředění a administrativní účely kroužku. Dotace si velmi vážíme a moc za ní děkujeme. Tato akce je realizována za podpory Královehradeckého kraje:

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

ÚLOVKY ZVĚŘE ZA 04–08/2021

V HONITBĚ „BRADLEC“:

prase divoké – 75, srnčí – 24

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Kaprase.

V HONITBĚ „ÚBISLAVICE“:

prase divoké – 38, srnčí – 31, srnčí úhyn – 10

jelen – 2, liška – 10

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Krause.

Pro OZ zpracoval pytlák M.Říha.

STATISTIKA VĚDA JE, TA MÁ PŘESNÉ ÚDAJE

rok 2021	2020	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01-08
prům. denní teplota v °C	10	-1	-1	3	6	12	20	21	18					8,6
nejnižší ranní v °C	-8	-14	-17	-8	-5	-1	5	12	8					-2,5
nejvyšší denní v °C	32	8	12	21	20	29	34	30	30					23
srážky sněhové v cm	4	55	16	5	5	-	-	-	-					81
srážky dešťové v mm	679	17	16	24	12	94	76	97	118					454

Měřeno: Tužín-Krchov, meteorologickou stanicí GARNI 535

Zapísuje a zpracovává kronikář Miroslav Říha

EXPEDICE NOVÝ ZÉLAND

Mirku, dnes se spolu s námi vypravíš pod nejvyšší horu Nového Zélandu, ta se jmenuje Mount Cook (3724 metrů nad mořem). Pro mne to byl další z vrcholů naší pětinedělní pouti po druhé straně zeměkoule. Cestou do Queenstownu jsme navíc viděli velkou atrakci. Ze starého nepoužívaného mostu se vrhali borci do hloubky dobrých 40 metrů. „Vy-googlili“ jsme si, že právě tady bungee jumping na světě odstartoval.

Viděli jsme tři skoky, určitě bych nebyl tím dalším ... Dolů vždycky přijela loďka a rozhoupaného skokana chytala. Podala mu tyč a vtáhla ho do loďky, pak kanoista vztyčil palec, jako že je vše v pořádku, možná ke skokanovi nejdříve přičichl... Je úterý 12. 11. 2019, městečko Twizel a my vstáváme velmi optimisticky naladěni do jasného rána s teplotami +4°C. Ještě, že máme opravdu kvalitní spacáky! I předpověď byla dobrá a tak našemu dalšímu výletu nemá co bránit. Chceme se „podívat do očí“ zmíněné hoře Mount Cook. Vyjždíme a záhy zastavíme u jezera Pukaki a pozorujeme tyčící se hradbu zasněžených vrcholů. Dohadujeme se, který z nich je Cook, ale pro tuto chvíli si jistí nejsme. Vyjždíme do asi 40 km vzdáleného údolí Hooker Valley. A už máme jasno – Mount Cook se ukázal proti modré obloze a byl úžasný! Od teď už vážně nemá cenu dělat jakýkoliv žebříček toho, co nejúžasnějšího jsme na Zélandu viděli. Každý den nás překvapuje něco dalšího a stejně krásného! Absolvujeme necelých šest kilometrů nádherného treku, třikrát jsme museli přejít velice prudkou říčku (taky Hooker) a vzpomínáme u toho na Lídu Lukavcovou či Martina Všetečku, kteří podobné houpající se mosty 40 metrů nad rozbouřenými vodami vyloženě milují ... Po nezbytném

a nesčítaném focení přicházíme k jezeru Hooker Lake, které spolu s ledovcem (i on byl Hooker) a majestátnou horou vytvářejí úžasnou scenérii. Ledovec byl taky „lajdák“ po jarním tání a ledových lavinách docela špinavý od štěrku a hlíny. Na Mount Cook vzhlížíme od jezera ve výšce nějakých 700 metrů nad mořem a je to krása – je úplně jasno a téměř bezvětrí. Po svačince vyrážíme zpět na parkoviště. Lidí přibývá a parkuje se i na

silničce. Turisté z celého světa, nejvíce Asiatů, tedy Číňanů a Japonců. Je zajímavé, že nám přišlo zvláštní, když v takto krásném horském a průzračném vzduchu někteří nosili roušky – a podívejme, zakrátko došlo i na nás ...

Krátce se zastavujeme ve vesničce Mount Cook Village, kde jsme nejdříve vybojovali úspěšnou bitvu se samoobslužným automatem na benzín a dále u památníku novozélandského horolezce Edmunda Hillaryho, který v roce 1953 jako první člověk vylezl na Mount Everest (8848 m.n.m.). Pan Hillary je krásně „vysochán“, včetně dobových kalhot – pumpek a pletených podkolenek, jak zasněně hledí k vrcholu Mt. Cooku. Tak tenhle den bych, Mirku, mohl ještě někdy zažít, bylo by to skvělé! Ale musíme popojet dále, termín našeho odletu domů se už blíží ...

Říha a Nidrlé

ZAPSÁNO V OBECNÍ KRONICE

Září 2001

Pokračujeme výpisem z obecní kroniky, jak události zaznamenal pan Václav Nidrlé před dvaceti lety. V první dekádě od začátku chladno, ráno kolem 10°C, odpoledne max. 15°C, pokračuje deštivé počasí, celkem napršelo 36 mm. Během prvního týdne došlo ke krádežím, ve Studeňanech v novostavbě u Albrechtů zmizelo ruční el. nářadí, škoda 80 tisíc. Podobné nářadí zmizelo u M. Stříbrného, na pile ukradli lednici plnou masa, na poli J. Kořínkovi zmizel vozík s nádobou na vodu. Vše odvezli před budovu Zemědělské společnosti, naložili do auta, a odvezli, jen vozík tam nechali. Zůstalo vše nevyšetřeno. Z důvodu nemoci byla uzavřena prodejna. Chladné a deštivé počasí patří mezi nejhorší v dlouhodobém pozorování. I ve druhé dekádě silné lijáky (91 mm), úplně se zastavily zemědělské práce. 11. 9. událost roku – útok na Obchodní centrum v New Yorku a Pentagonu, Odletěly po vlaštovkách i jiříčky. Třetí dekáda již přinesla normální počasí, jen 28 mm srážek. Na hřišti se konal tradiční turnaj rodinných družstev ve volejbale. 23. 9. byla pěkná neděle. K. Stříbrný celý den naorával na seti a 29. 9. oře a přímo seje. U Zlochů stavějí obytnou místnost po stodůlce.

Z Wikipedie – události ve světě a v ČR

03. září – zemřel spisovatel Jiří Zdeněk Novák (*14. 10. 1912)

07. září – zemřel scénárista a režisér Vladimír Sís (*07. 07. 1925)

11. září – teroristé unesli 4 dopravní letadla v USA, dvěma narazili do budov World Trade Center v New Yorku, jedno se zřítilo v Pensylvánii a jedno narazilo do budovy Pentagonu, celkem přibližně 3000 mrtvých.

13. září – zemřel lední hokejista Jaroslav Drobný (*12. 11. 1921)

17. září – zemřel slovenský herec Dušan Blaškovič (*11. 09. 1930)

25. září – se narodil hokejový útočník Adam Raška

29. září – založeno občanské sdružení Arnika – ochrana životního prostředí

Pro OZ zpracoval Miroslav Říha

ČESKÝ RÁJ ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

Vlevo od aleje, nad vilovou zástavbou Starého Města, se zvedá výrazná zalesněná výšina zvaná Čeřovka (335m). V písemných pramenech se o ní hovoří již od konce 14. Století; zvláštností je, že až do dnešních dnů si uchovala původní přirozenou vegetaci, tvořenou dubohabrovými porosty s teplomilnou květenou. V roce 1885 byl zdejší les upraven na přírodní lesopark, oblíbené místo vycházek. Na nejvyšším místě stojí 15 m vysoká pískovcová rozhledna ve stylu romantické novogotiky zvaná Milohlídka, vybudovaná již v roce 1843; je tak nejstarší rozhlednou v Českém ráji a jednou z nejstarších v celé zemi. Postavit ji dal jičínský krajský hejtman Josef Hansgirk, peníze věnovali bohatí měšťané. Jak dokládá nápis vytesaný na stavbě, připisovaný libuňskému páteru Antonínu Markovi; „Vystavená ochotou spanilých dárců Milohlídky, v úlevu nuznoživých, k rozkoši krasolibé,“ Staviteli nešlo pouze o samotnou vyhlídku, ale i o to poskytnout práci a obživu chudým. V průběhu let začal rozhlednu ohrožovat čedičový lom, otevřený na jižní straně kopce. Postupně se rozšířil až do těsné blízkosti Milohlídky, takže hrozilo její zřícení. V hodině dvanácté zasáhlo městské zastupitelstvo – těžba v lomu byla zastavena, věž zpevněna a na jejím úpatí vystavěna silná opěrná zeď, zároveň chránící výletníky, před pádem do lomu. Název věže napovídá, že z ní bylo „milo hleděti“. To už ale platí jen z části. Postupně ji obklopily vzrostlé stromy, které výhledu brání, takže dnes můžeme z vyhlídkového ochozu ve výšce 8 metrů vidět v průzoru mezi zelení jen část Jičína a hrad Veliš. Návrh na vylepšení výhledu vytvořením průseků se nelíbil ochráncům přírody, uvažované zvýšení rozhledny asi o šest metrů by zase neunesla její statika; a tak prozatím zůstává Milohlídka, připomínající hradní věž, v původní podobě. Je volně přístupná od jara do podzimu, žádné vstupné se neplatí. Příště Zebín.

Pro OZ z knihy Český ráj známý i neznámý, zpracoval Miroslav Říha

Redakce: M. Danišová, Z. Stříbrná, M. Říha, V. Nidrlé, J. Adolfová, Š. Kořínková,
R. Koláčná, P. Stříbrná

Grafická úprava: D. Křelinová

Kontakt: zpravodaj@obec-radim.cz, www.obec-radim.cz

Tisk a distribuce: OÚ Radim

Počet výtisků: 220 ks